

Programozás C nyelven (4. ELŐADÁS)

Sapientia EMTE

2021-22



while vs. for



```
int szam, s;  
scanf("%i", &szam);  
s = 0;  
while ( szam > 0 ) {  
    s += szam%10;  
    szam /= 10;  
}  
printf("szamjegyosszeg: %i" ,s);
```

```
int szam, s;  
scanf("%i", &szam);  
for ( s = 0 ; szam > 0 ; szam /= 10 ) {  
    s += szam%10;  
}  
printf("szamjegyosszeg: %i" ,s);
```

Hány féle „téglából” építkezünk?



EMLÉKEZTETŐ / KIEGÉSZÍTŐ



Strukturált programozás

I. SZEKVENCIA

- <kifejezés>; (1)
 - értékadás

```
if (5 == x);  
else {  
    a = 1; b = 2;  
}
```

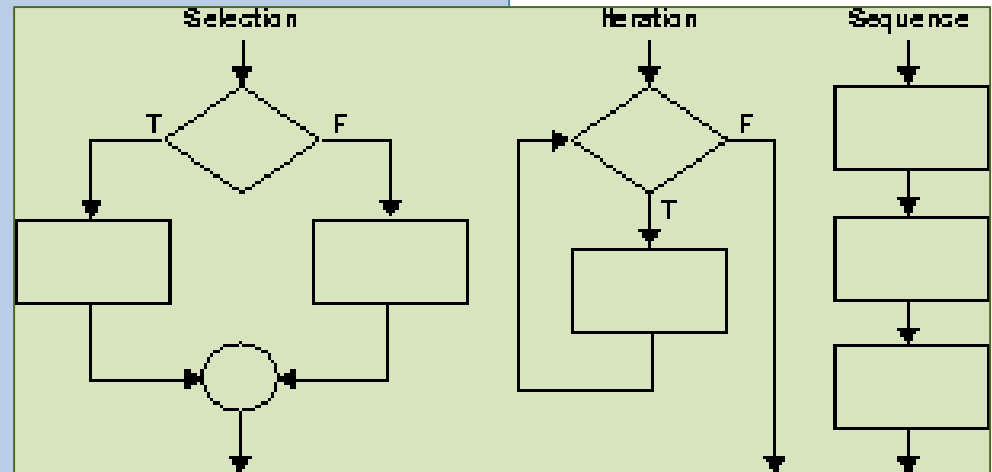
összetett/üres utasítás

II. ELÁGAZÁS

- if-else (2)
- switch (3)

III. CIKLUSOK

- for (4)
- while (5)
- do-while (6)
 - break (7), continue (8), goto (9)

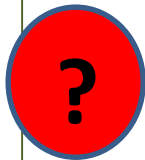
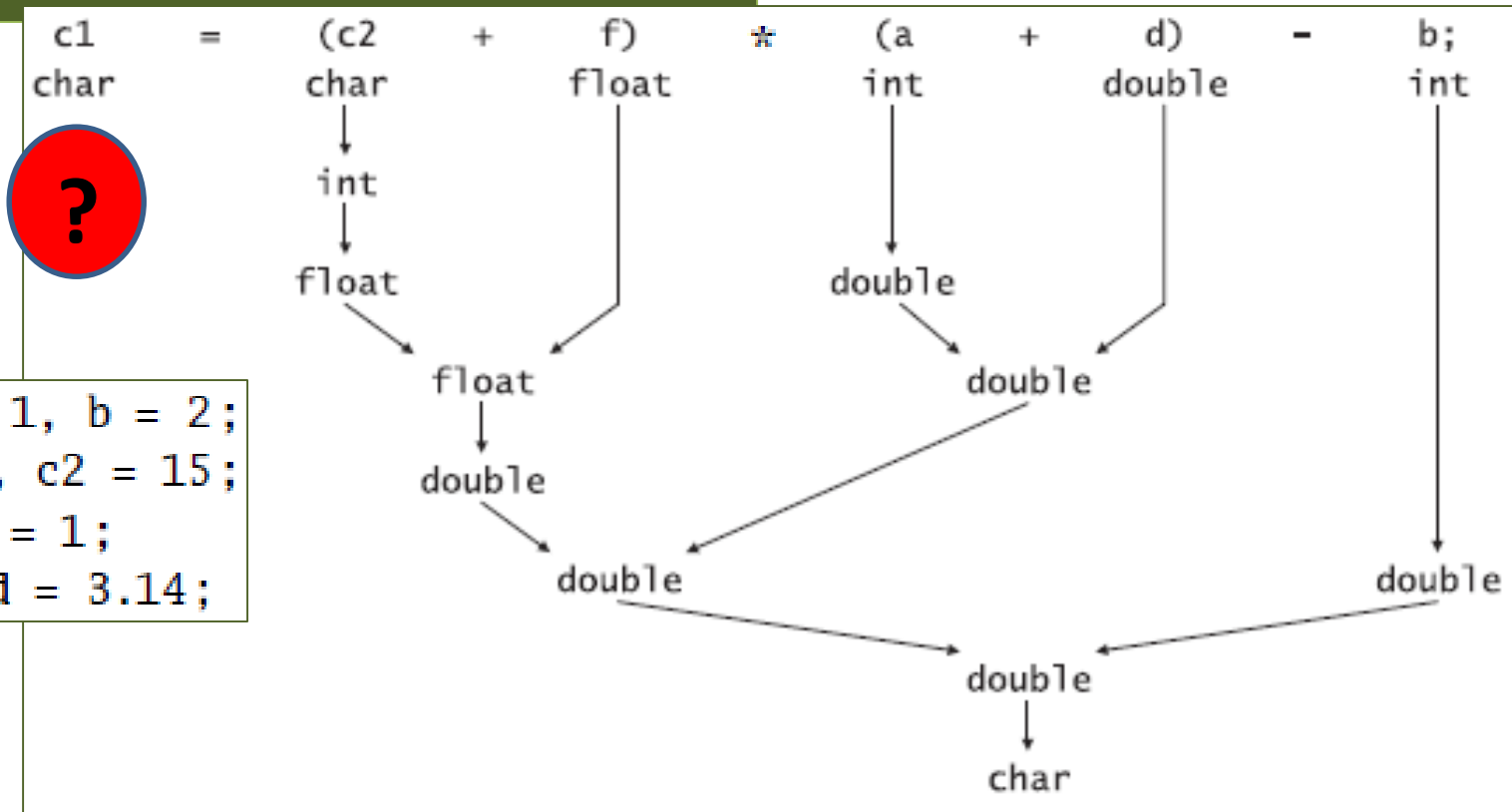


? Hány utasításból „építkezünk” ?

KIFEJEZÉSEK



- operátorok / operandusok
 - prioritás-sorrend
 - konverziók



```
int a = 1, b = 2;  
char c1, c2 = 15;  
float f = 1;  
double d = 3.14;
```

OPERÁTOROK



Értékkadás

```
<változó> = <kifejezés>
```

```
x1 = (-b + sqrt(delta)) / (2*a);
```

```
a = b = c = 0;
```

Jobbról-balra

operandusok
/ operátorok

```
sizeof (<kifejezés>)  
sizeof (<típus>)
```

```
sizeof (short)
```

```
short x; double y;  
sizeof (x + y)
```

Implicit
típuskonverzió

Aritmetikai operátorok

+, -, *, /, %

Összevont operátorok

+=, -=, *=, /=, %=

```
s += x; x /= 10;
```

```
int i = 1, j = 1, x, y;  
x = ++i; y = j--;
```

?

OPERÁTOROK



Összehasonlítási operátorok

`==, !=, <, <=, >, >=`

Logikai operátorok

`!, &&, ||`

```
while( i < n && j < m ){...}
```

Feltételes operátor

`< > ? < > : < >`

```
max = a > b ? a : b;
```

CAST operátor

`(<tipus>) <operandus>`

```
double x = 3.14;
printf("%i", (int)x);
```

?

```
int x = 3;
printf("%f", (float)x / 2);
```

Vessző operátor

`<kif1>, <kif2>, ..., <kifn>`

```
for ( i=1, j=n ; i<j ; ++i, --j ){...}
```

OPERANDUSOK

- Változók
- Konstansok
- Függvényhívások

```
x1 = (-b + sqrt(delta)) / (2*a);
```

```
0, 7, 19, 25432 (10-es számrendszerben)
```

```
0, 013, 0257 (8-as számrendszerben)
```

```
0x1a ,0x234, 0XAB2F (16-os számrendszerben)
```

```
65 ↔ 0101 ↔ 0X41
```

```
1 - int típusú 1-es
```

```
1U - unsigned int típusú 1-es
```

```
1L - long int típusú 1-es
```

```
1UL - unsigned long int típusú 1-es
```

```
3.14, -17.65, 1., 1.0, 0.1, .1, -0.025e-1, -12.6E2
```

```
-1.F 0.01E+5L
```

```
'A', 'a', '0', '9', '!', '+', ' '
```

```
'\ooo' '\xhh'
```

'\a'	BEL	csengő
'\b'	BS	visszalépés
'\f'	FF	lapdobás
'\n'	LF	új sor (soremelés)
'\r'	CR	kocsi vissza
'\t'	HT / TAB	vízszintes tabulátor
'\v'	VT	függőleges tabulátor
'\\'	\	backslash
'\"'	'	apoztróf
'\"'	"	idézőjel
'\?'	?	kérdőjel

```
"Alma"
```

```
"két sorba tört hosszú  
karakterlánc konstans"
```

```
"a kettő" "egy lesz"
```

```
#define PI 3.14
```

```
#include <limits.h> INT_MAX
```


Találós kérdés (1)

- Mi egy közös vonás a halloween-ben és a karácsonyban?



Találós kérdés (2)

- Mi egy közös vonás a halloween-ben és a karácsonyban?



Október
31



December
25

Találós kérdés (3)

- Mi egy közös vonás a halloween-ben és a karácsonyban?



OKT
31



DEC
25

Találós kérdés (4)

- Mi egy közös vonás a halloween-ben és a karácsonyban?



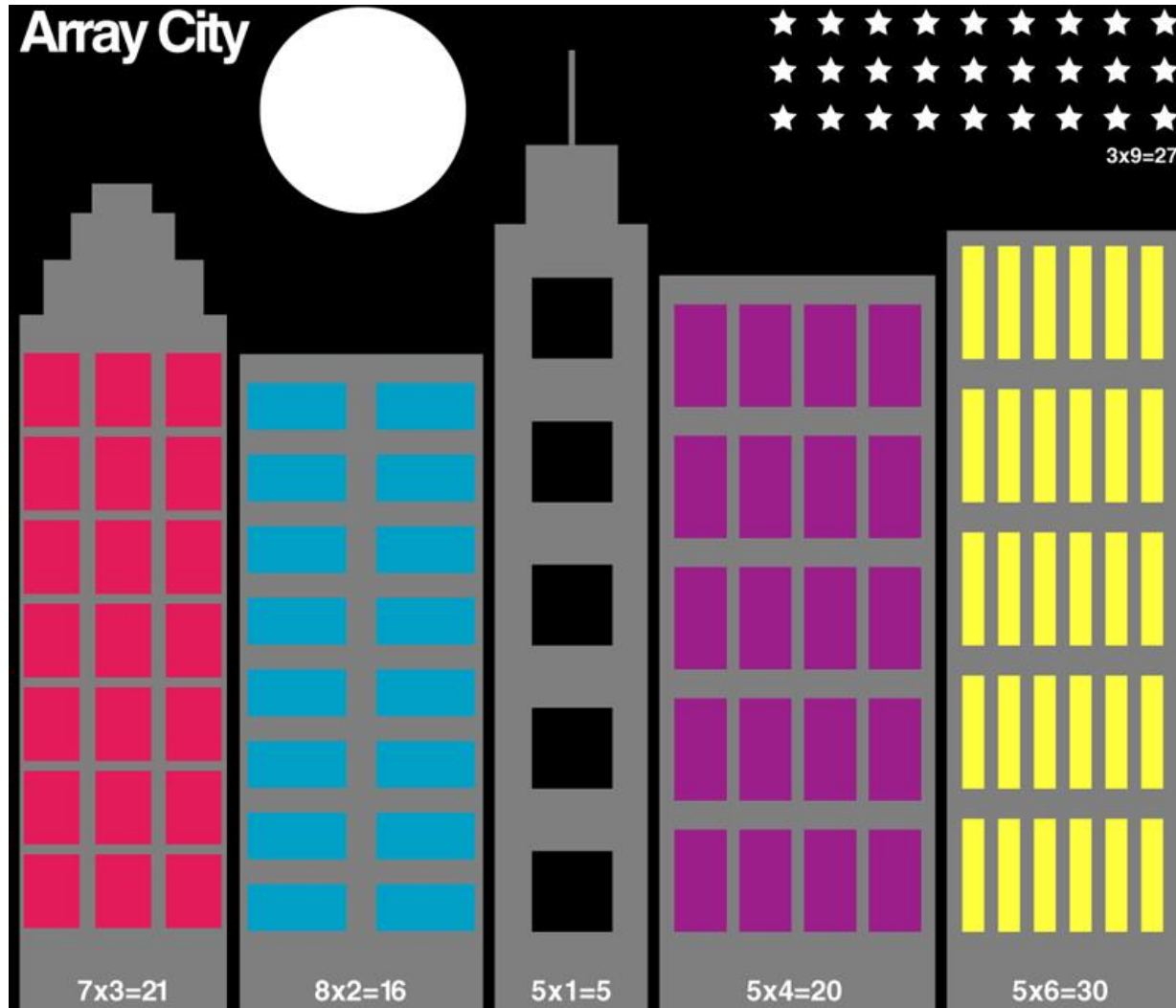
OKT
31

DEC
25

$$\begin{array}{r} 25 : 8 = 3 : 8 = 0 \\ 24 \quad \quad 0 \\ -- \quad \quad - \\ =1 \quad \quad 3 \end{array}$$

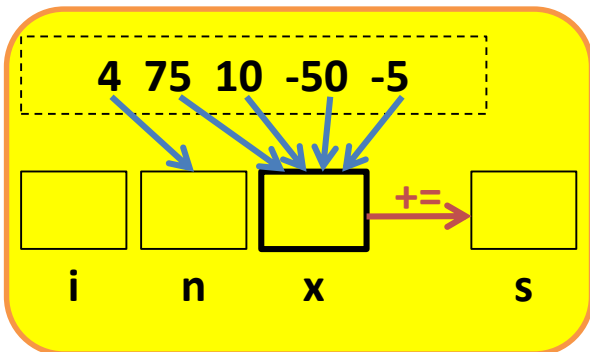
(A dotted arrow points from the '3' in the second column to the '1' in the first column.)

TÖMBÖK



Szám-sorozat egy változóban

Adott egy n elemű számsorozat, számítsuk ki az elemek összegét.



```
int i,n,x,s=0;
scanf("%i", &n);
for ( i=1 ; i<=n ; ++i ){
    scanf("%i",&x); s += x;
}
printf("s= %i", s);
```

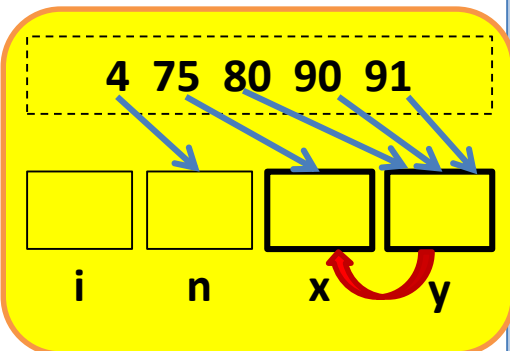
4
75
10
-50
-5
s = 30_

WATCH	
x	s
?	0
75	75
10	85
-50	35
-5	30

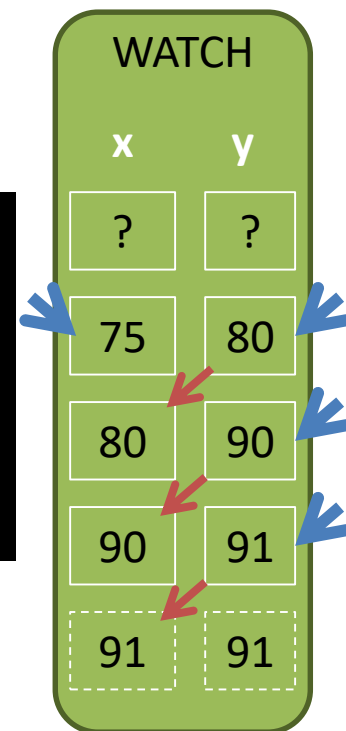
Szám-sorozat két változóban

Adott egy n ($n > 1$) elemű számsorozat, ellenőrizzük, hogy növekvő-e.

```
int i,n,x,y;
scanf("%i", &n);
scanf("%i", &x);
for ( i=2 ; i<=n ; ++i ) {
    scanf("%i", &y);
    if (y < x) {break;}
    x = y;
}
if (i<=n) { printf("NEM"); }
else { printf("IGEN"); }
```

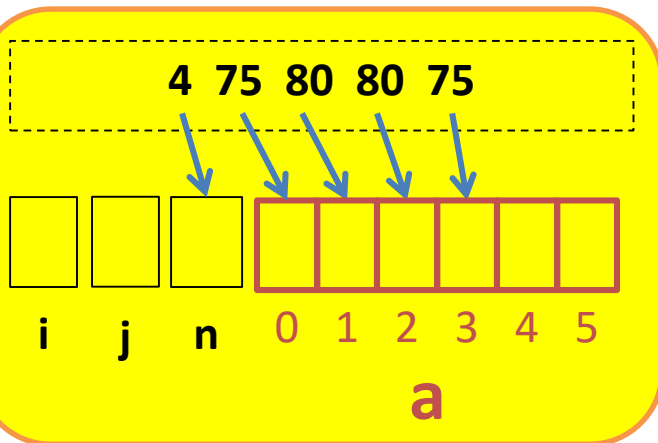


4
75
80
90
91
IGEN_



Szám-sorozat *tömb* változóban

Adott egy n ($n > 1$) elemű számsorozat, ellenőrizzük, hogy tükörsorozat-e.



```
int i,j,n,a[6];
scanf("%i", &n);
for ( i=0 ; i<n ; ++i ){
    scanf("%i", &a[i]);
}
for ( i=0,j=n-1 ; i<j ; ++i,--j ){
    if(a[i] != a[j]) {break;}
}
if (i<j) { printf("NEM"); }
else { printf("IGEN"); }
```

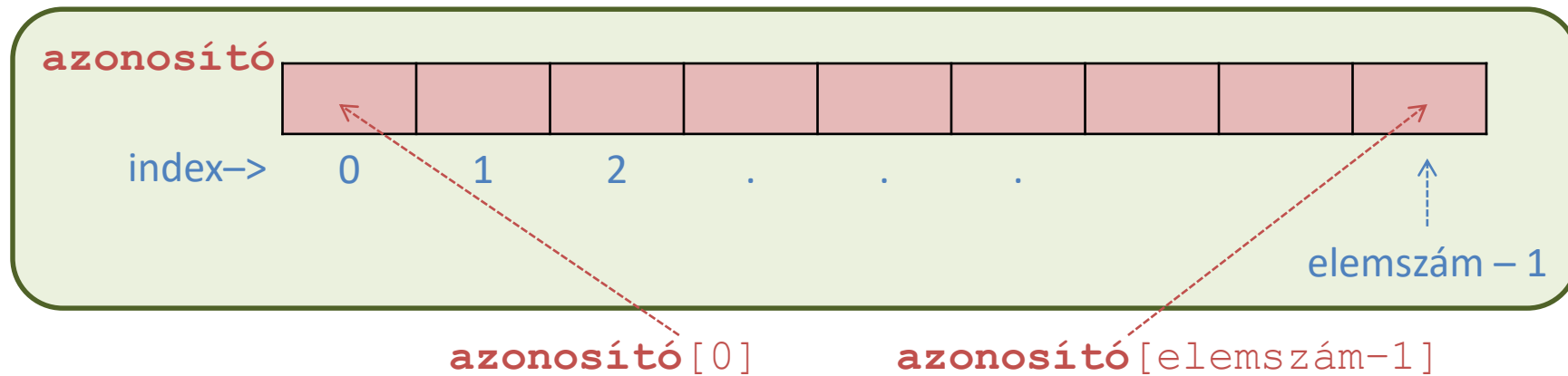
4
75
80
80
75
IGEN_

TÖMB – típus

Definiálás:

Egész
típusú

<elemtípus> <azonosító> [<elemszám>] ;



Példák:

```
int a[100]; //elemei a[0], a[1], ..., a[99]
double x[10], y, z[50]; // sizeof(x)=?
short b[5]={11,22,33,44,55}; //b[0]=?, b[4]=?
long c[1000]={0}, d[50]={1}; //c[999]=?, d[49]=?
char s[5]={'a','b','c','d','e','f'}; //???
int w[]={1,2,3,4,5,6,7,8,9,10}; // sizeof(w)=?
```

Számsorozat beolvasása egydimenziós tömbbe

```
int main(){  
    freopen("szamsor.txt", "r", stdin);  
    int n, a[100];  
    scanf("%i", &n);  
    for(int i = 0 ; i < n ; ++i){ // generálja i-ben az  
        scanf("%i", &a[i]);      // 0,1,...,n-1 index-sort  
    }  
    ooo  
    return 0;  
}
```

C99

```
int n;  
scanf("%i", &n);  
int a[n];
```

C99

i csak a
for-on
belül
ismert

szamsor.txt					
6					
44	5	13	7	-10	11

44	5	13	7	-10	11	?	...	?
0	1	2	3	4	5	6		99

Számsorozat kiírása egydimenziós tömbből

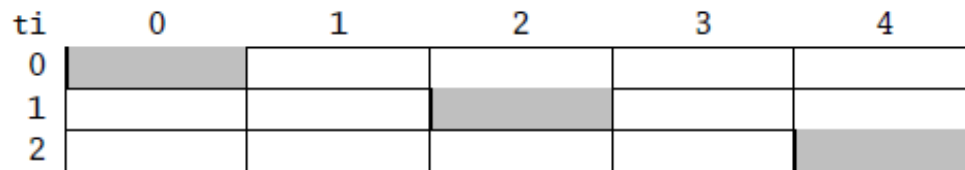
```
int main() {  
    ooo  
    for(int i = 0 ; i < n ; ++i){  
        printf("%i ", a[i]);  
    }  
    ooo  
    return 0;  
}
```

Kétdimenziós tömbök

```
<elem_típus> <név> [<sorok_száma>] [<oszlopok_száma>];
```

```
char tc[20][20];  
int ti[3][5];  
long double tld[10][10];
```

```
int a[2][3]={1, 3, -5, 0, 77, -13};  
int b[][3]={1, 3, -5, 0, 77, -13, 9, 1, 34};
```



ti[0][0], ti[1][2], ti[2][4]

ti[0][0] címe

ti[0][1] címe

ti[0][2] címe

ti[2][4] címe



ti[0][0]

ti[0][1]

ti[0][2]

ti[2][4]

```
<elem_típus> <név> [<méret_1>] [<méret_2>] ... [<méret_n>];
```

```
<név> [<index_1>] [<index_2>] ... [<index_n>];
```

Mátrix beolvasása kétdimenziós tömbbe

matrix.txt

```
2 3
44 5 13
7 -10 11
```

```
int main(){
    freopen("matrix.txt", "r", stdin);
    int n, m, b[100][100];
    scanf("%i%i", &n, &m);
    for(int i = 0 ; i < n ; ++i){           // generálja (i,j)-ben az
        for(int j = 0 ; j < m ; ++j){       // (0,0),(0,1),..., (0,m-1 ),(1,0),..., (n-1,m-1)
            scanf("%i", &b[i][j]);         // indexpár-sort
        }
    }
    ...
    return 0;
}
```

	0	1	2	3	...	99
0	44	5	13	?	...	?
1	7	-10	11	?	...	?
2	?	?	?	?	...	?
...	...					
99	?	?	?	?	...	?

Mátrix kiírása kétdimenziós tömbből

```
int main() {  
    ooo  
    for(int i = 0 ; i < n ; ++i){  
        for(int j = 0 ; j < m ; ++j){  
            printf("%i ", b[i][j]);  
        }  
        printf("\n");  
    }  
    ooo  
    return 0;  
}
```

	0	1	2	3	...	99
0	44	5	13	?	...	?
1	7	-10	11	?	...	?
2	?	?	?	?	...	?
...	...					
99	?	?	?	?	...	?

```
44 5 13  
7 -10 11  
_
```

Mátrix bejárása oszloponként

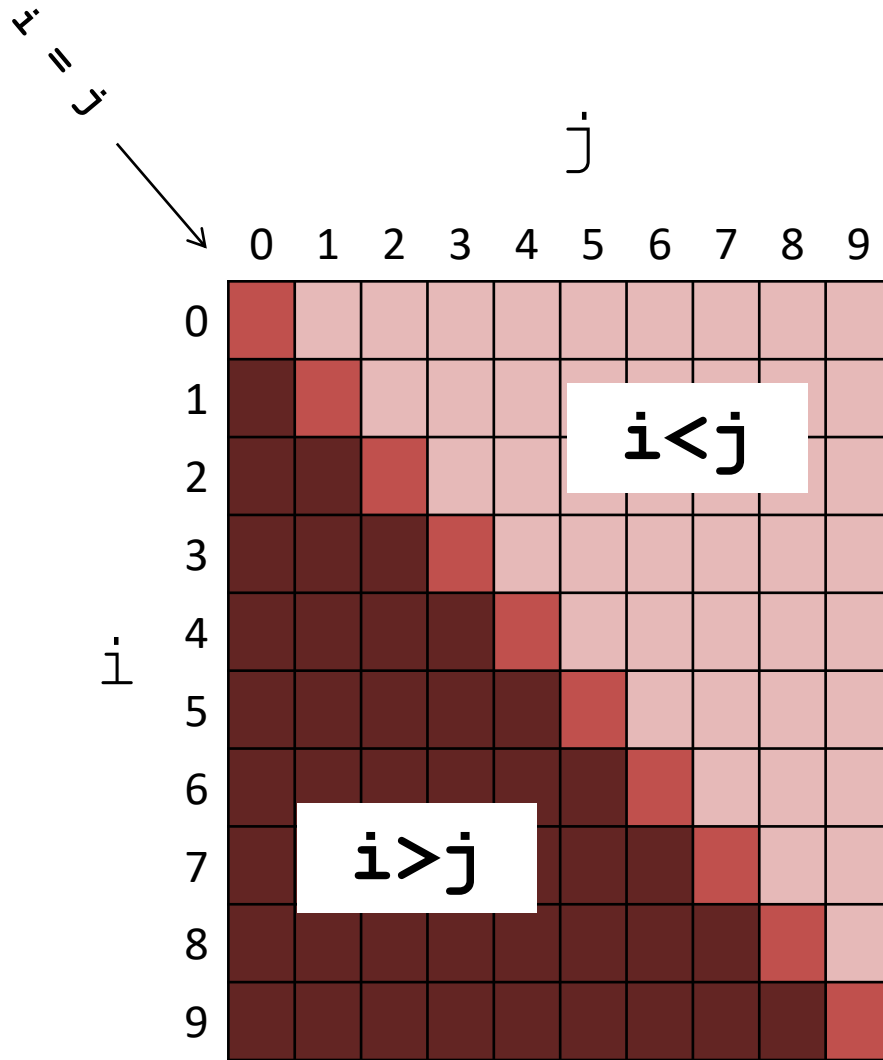
```
int main() {  
    ooo  
    for(int j = 0 ; j < m ; ++j){  
        for(int i = 0 ; i < n ; ++i){  
            printf("%4i", b[i][j]);  
        }  
        printf("\n");  
    }  
    ooo  
    return 0;  
}
```

	0	1	2	3	...	99
0	44	5	13	?	...	?
1	7	-10	11	?	...	?
2	?	?	?	?	...	?
...	...					
99	?	?	?	?	...	?

```
44    7  
5 -10  
13 11  
—
```

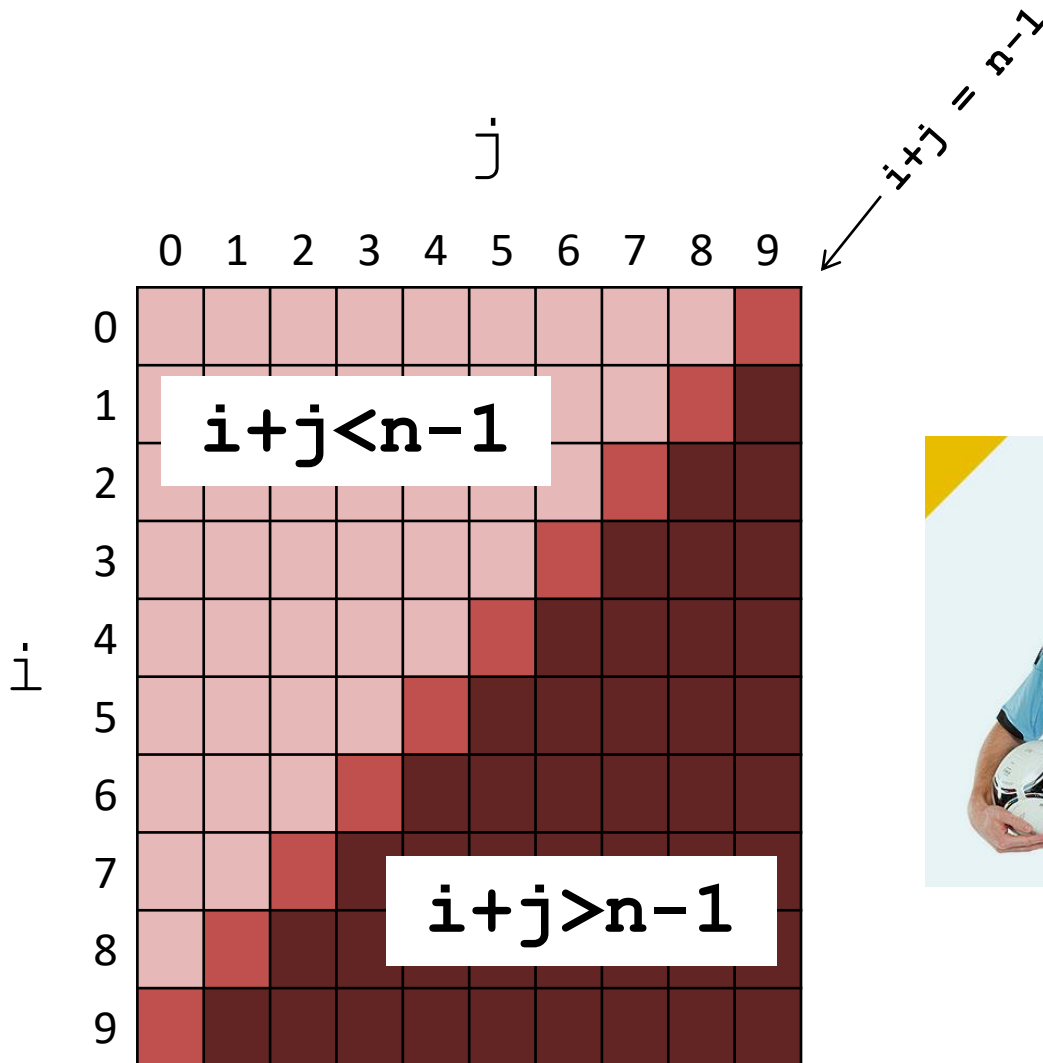
Mozogjunk otthonosan négyzetes mátrixokban

főátlón / alatta / felette



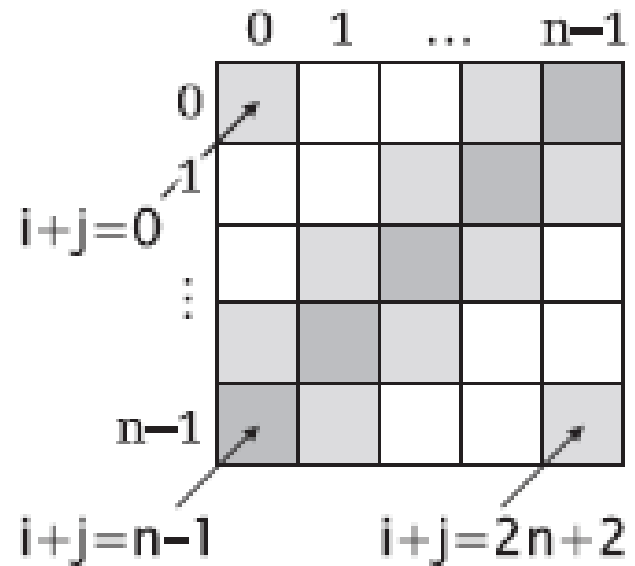
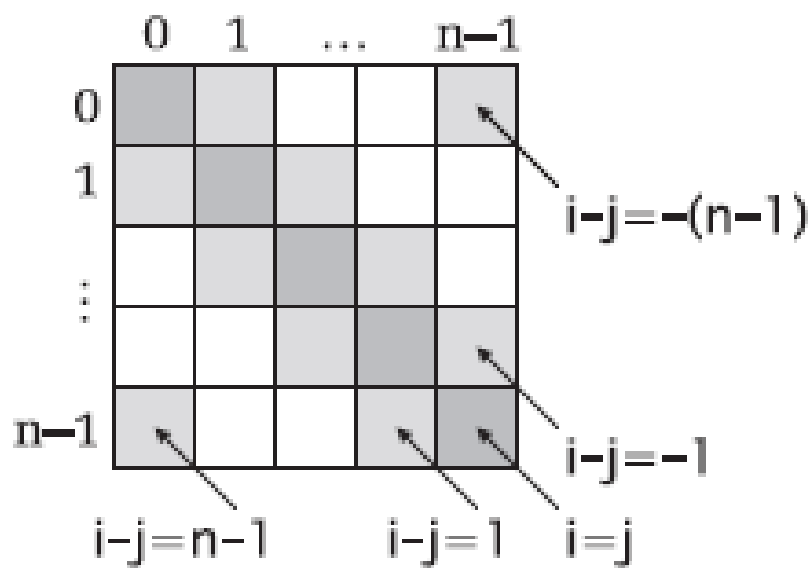
Mozogjunk otthonosan négyzetes mátrixokban

mellékátlón / alatta / felette



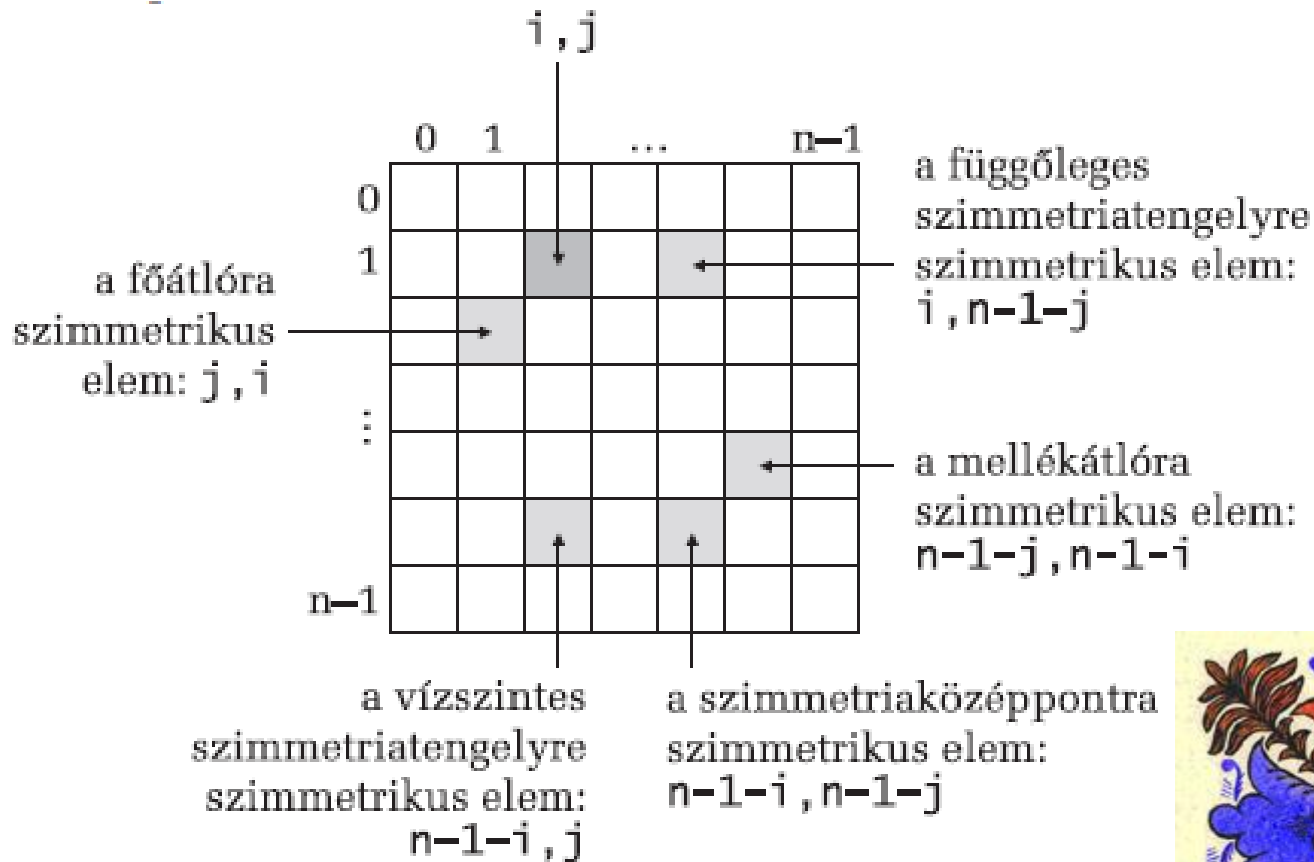
Mozogjunk otthonosan négyzetes mátrixokban

főátlóval/mellékátlóval *párhuzamos* átlókon

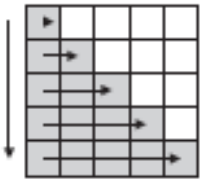


Mozogjunk otthonosan négyzetes mátrixokban

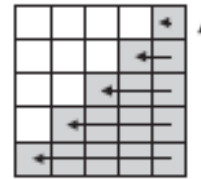
szimmetriapontok



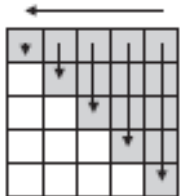
Mozogjunk otthonosan négyzetes mátrixokban háromszögekben sétafikálva



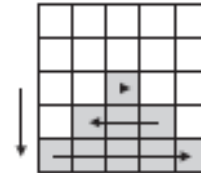
```
for(i=0; i<n; i++)
    for(j=0; j<=i; j++)
```



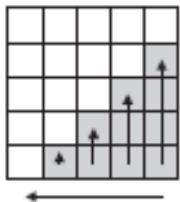
```
for(i=n-1; i>=0; i--)
    for(j=n-1; j>=n-1-i; j--)
```



```
for(j=n-1; j>=0; j--)
    for(i=0; i<=j; i++)
```



```
for(i=n/2; i<=n-1; i++)
    for(i%2?j=i:j=n-1-i;
        j>=n-1-i && j<=i;
        i%2?j--:j++)
```



```
for(j=n-1; j>0; j--)
    for(i=n-1; i>n-1-j; i--)
```





Összefoglalás

- 1-dimenziós tömbök (számsorok tárolására)
 - `<elemtípus> <név>[<elemszám>];`
 - `int a[100], b[1000]={0}, c[]={1,2,3};`
 - `for(int i=0 ; i<n ; ++i){... a[i] ...}`
- 2-dimenziós tömbök (mátrixok tárolására)
 - `<elemtípus> <név>[<sorszám>][<oszlopszám>];`
 - `long x[50][100], y[][3]={1,2,3,4,5,6};`
 - ```
for(int i=0 ; i<n ; ++i){
 for(int j=0 ; j<m ; ++j){
 ... x[i][j] ...
 }
}
```

